

Đông Hưng, ngày 02 tháng 11 năm 2023

BÀI TUYÊN TRUYỀN
Về công tác chuyển đổi số trong giáo dục mầm non tháng 11-2023

Chuyển đổi số là nhiệm vụ quan trọng của Chính phủ và mọi ngành nghề trong đó có giáo dục. Ở bậc học mầm non, chuyển đổi số đã ngày một “thâm sâu” vào các hoạt động giảng dạy, học tập mang đến nhiều tín hiệu tích cực. Tuy vậy, vẫn còn không ít thách thức, khó khăn.

I. MỤC ĐÍCH – YÊU CẦU

1. Mục đích

- Đẩy mạnh triển khai công tác quản trị Nhà trường, tích hợp không gian làm việc số. Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện cơ sở dữ liệu trên hệ thống thông tin quản lý ngành với nhà trường, kết nối đầy đủ, toàn diện các dữ liệu với các cơ quan, ngành và Thành phố phục vụ công tác báo cáo, thống kê, theo dõi, giám sát, cảnh báo, dự báo, kiểm tra và thanh tra của các cơ quan quản lý GD&ĐT.

- Kết nối thông tin hai chiều giữa phụ huynh và giáo viên qua công nghệ số một cách tích cực và hiệu quả.

- Xây dựng và khai thác sử dụng có hiệu quả kho dữ liệu điện tử chứa các bài giảng e-learning, bài giảng điện tử của trường, thiết bị dạy học số để phục vụ nhu cầu giảng dạy và học tập mọi nơi, mọi lúc của giáo viên và đổi mới, sáng tạo trong hoạt động dạy, học.

2. Yêu cầu

- Triển khai việc chuyển đổi số vào việc phối hợp với phụ huynh trong công tác chăm sóc, giáo dục trẻ bằng hình thức hướng dẫn phụ huynh qua các video, Youtube, trực tuyến... để duy trì chương trình chăm sóc giáo dục trẻ theo kế hoạch của năm học đã đề ra, nhằm kiểm tra, đánh giá giáo viên, học sinh trước đảm bảo thông tin 2 chiều trước những diễn biến phức tạp của đại dịch Covid-19 và một số dịch bệnh hiện tại.

- Thực hiện xây dựng, hoàn thiện cơ sở dữ liệu ngành của nhà trường, khai thác hiệu quả CSDL phục vụ cho công tác quản lý, dạy học, kiểm tra, đánh giá, đảm bảo thông tin hai chiều Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện với trường; Sở GD&ĐT - Phòng GD&ĐT - Nhà trường - Giáo viên, nhân viên - Cha mẹ học sinh - Học sinh, triển khai hiệu quả ứng dụng eNetViet.

- Có đầy đủ máy tính có kết nối mạng internet phục vụ cho công tác quản trị trường học và công tác chăm sóc giáo dục trẻ.

- Tích cực tuyên truyền tới các bậc phụ huynh về chuyển đổi số như triển

khai thực hiện thanh toán học phí và các khoản thu khác theo quy định không dùng tiền mặt, triển khai ứng dụng CNTT trong quản lý nhà trường.

- Quán triệt tất cả cán bộ GV-NV trong toàn trường thực hiện đầy đủ các nội dung công tác trọng tâm của năm học, tập trung nguồn lực cho hoạt động ứng dụng CNTT và chuyển đổi số trong nhà trường, từ cán bộ đến GV-NV, gắn kết chặt chẽ các hoạt động chăm sóc và giáo dục trẻ với ứng dụng CNTT và chuyển đổi số.

II. NỘI DUNG

1. Chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo

Ngày 25/01/2022, Thủ tướng Chính Phủ ban hành Quyết định số 131/QĐ-TTg về việc phê duyệt Đề án Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo giai đoạn 2022-2025, định hướng đến năm 2030. Trong đó xác định rõ mục tiêu chung là: Tận dụng tiến bộ công nghệ để thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong dạy và học, nâng cao chất lượng và cơ hội tiếp cận giáo dục, hiệu quả quản lý giáo dục; xây dựng nền giáo dục mở thích ứng trên nền tảng số, góp phần phát triển Chính phủ số, kinh tế số và xã hội số.

Chuyển đổi số đang là chủ trương lớn của Chính phủ và mọi ngành nghề trong đó có giáo dục. Ở bậc mầm non, chuyển đổi số đã ngày một “thấm sâu” vào các hoạt động giảng dạy, học tập mang đến nhiều tín hiệu tích cực. Tuy vậy, vẫn còn không ít thách thức.

2. Chuyển đổi số trong giáo dục cần những điều kiện gì?

Chuyển đổi số trong giáo dục là việc áp dụng công nghệ kỹ thuật vào mục đích đào tạo và giảng dạy của hệ thống hay doanh nghiệp giáo dục. Trong đó có ba áp dụng cơ bản là: Ứng dụng công nghệ trong phương thức giảng dạy, ứng dụng công nghệ trong quản lý và ứng dụng công nghệ trong lớp học.

Giáo dục là một trong các lĩnh vực được ưu tiên đầu tư trong chương trình chuyển đổi số quốc gia. Chuyển đổi số trong ngành giáo dục đóng vai trò rất quan trọng để nâng cao hiệu quả hoạt động đào tạo học sinh, sinh viên.

Chuyển đổi số trong ngành giáo dục cần phải có nền tảng công nghệ quốc gia thống nhất để tất cả mọi người trong ngành giáo dục đều có thể tham gia. Tài nguyên số, học thuật cũng cần phải thực hiện trên công nghệ thống nhất để mọi công việc học tập, giảng dạy hay học trực tuyến đem lại hiệu quả tốt nhất.

Chuyển đổi số trong giáo dục muốn phát triển tốt thì yếu tố nhân lực cần được ưu tiên nhất.

3. Các bước chuyển đổi số trong ngành Giáo dục và Đào tạo

Một là, tạo môi trường giáo dục linh động. Thay vì vài chục học sinh phải ngồi trong phòng học với bốn bức tường như trước đây, công nghệ số đã mở ra một không gian học tập linh động hơn. Giờ đây, người học có thể tiếp thu kiến thức một cách thuận tiện và dễ dàng trên mọi thiết bị (máy tính, laptop, smartpone,...). Điều này đã mở ra một nền giáo dục mở hoàn toàn mới. Bất cứ

thời điểm nào, tại bất cứ đâu, bất cứ ai đều có thể tiếp cận được các thông tin kiến thức một cách đa chiều nhất. Nó loại bỏ hoàn toàn những giới hạn về khoảng cách, tối ưu thời gian học và nâng cao nhận thức, tư duy của người học.

Hai là, truy cập tài liệu học tập không giới hạn. Chuyển đổi số sẽ tạo ra kho học liệu mở không lồ cho người học. Điều đó có nghĩa là học sinh có thể truy cập vào các tài nguyên học tập một cách dễ dàng và ít tốn kém hơn. Thay vì phải tốn chi phí để mua sách hay đến thư viện để mượn. Hiện nay, người học có thể khai thác học liệu nhanh chóng bằng các thiết bị trực tuyến mà không bị giới hạn bất kể tình trạng kinh tế của họ. Mặt khác, chuyển đổi số cũng giúp việc chia sẻ tài liệu, giáo trình giữa học sinh và giáo viên trở nên dễ dàng và tiết kiệm hơn do giảm thiểu được các chi phí về in ấn.

Ba là, tăng tính tương tác và trải nghiệm thực tế. Nhiều người nghĩ rằng học trực tuyến sẽ làm giới hạn khả năng tương tác giữa người dạy và người học. Nhưng thực tế, phương pháp học mới này lại giúp gia tăng tính tương tác hai chiều do người học có thể nói chuyện face to face một – một với giáo viên hướng dẫn mà không bị giới hạn bởi không gian. Ngoài ra, những công nghệ 4.0 như ứng dụng thực tế ảo VR, thực tế tăng cường AR cũng tạo ra những trải nghiệm thực tế “thật” hơn cho người học. So với phương pháp học lý thuyết truyền thống chỉ có thể tưởng tượng qua sách vở, công nghệ mới giúp người học có những trải nghiệm đa giác quan, tạo cảm giác tò mò, hứng thú hơn khi học.

Bốn là, nâng cao chất lượng giáo dục. Chuyển đổi số ngành giáo dục đã tạo ra kỷ nguyên mới, thời đại mà người dạy và người học được trao quyền để sử dụng công nghệ. Các thành tựu công nghệ như Big data giúp lưu trữ mọi kiến thức lên không gian mạng, IoT (Internet vạn vật) giúp theo dõi hành vi của học sinh, quản lý, giám sát học sinh; hay Blockchain giúp xây dựng hệ thống quản lý thông tin và hồ sơ giáo dục của học sinh, cho phép hợp nhất, quản lý và chia sẻ dữ liệu từ nhiều trường học, ghi chép lại lịch sử học tập, bảng điểm của học sinh để đảm bảo thông tin dữ liệu được đồng nhất, minh bạch.

Năm là, giảm chi phí đào tạo. Kỷ nguyên học tập trực tuyến sẽ mở ra cơ hội học tập với chi phí rẻ hơn nhiều lần so với trước đây các do trường học sẽ phải tốn ít chi phí hơn để chi trả cho các vấn đề liên quan đến mặt bằng, cơ sở vật chất, thiết bị,... Chuyển đổi số cũng tạo ra nhiều sự lựa chọn hơn cho người học. Thay vì đến các trường công, họ có thể tham gia vào các khóa học E-learning với chi phí rẻ hơn nhiều lần. Thậm chí người học còn có thể tùy chọn những khóa học phù hợp với bản thân và những môn mà bản thân họ thực sự quan tâm. Điều này giúp cho việc học tập hiệu quả và chất lượng hơn.

4. Chuyển đổi số nhằm tăng hiệu quả kết nối phụ huynh và nhà trường

- Hiệu ứng chuyển đổi số giáo dục mầm non

Để thực hiện hiệu quả, trường chú trọng việc truyền thông nâng cao nhận thức của cán bộ, giáo viên, nhân viên đồng thời thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp trong tuyển sinh đầu cấp, phối hợp với phụ huynh chăm sóc, giáo dục trẻ...

“Ứng dụng chuyển đổi số đã giúp công tác giáo dục, chăm sóc trẻ đạt hiệu quả cao. Đặc biệt, trong giai đoạn dịch Covid-19 từ năm 2020. Khi đó, trường đã xây dựng kênh Youtube - tạo ra kho học liệu mở không chỉ chia sẻ kinh nghiệm giữa các cơ sở giáo dục mầm non trong và ngoài huyện mà còn thông tin đến phụ huynh việc chăm sóc, giáo dục trẻ trong thời gian trẻ ở trường, giúp phụ huynh hiểu và an tâm hơn. Đồng thời đây cũng được xem là kênh thông tin hướng dẫn phụ huynh cách phối hợp chăm sóc, giáo dục trẻ...”

Thực hiện việc ứng dụng chuyển đổi số trong giáo dục mầm non theo Đề án “Chuyển đổi số ngành giáo dục đào tạo giai đoạn 2021-2025”, Trường Mầm non Đông Hưng đã mạnh dạn đầu tư hạ tầng kết nối mạng, đường truyền internet tốc độ cao, trang bị thiết bị cho phòng làm việc, phòng chức năng và các nhóm lớp. Thông qua ứng dụng eNetViet, zalo lớp... nhà trường đã thực hiện việc kết nối gia đình, nhà trường, điều hành đơn vị qua hình thức trực tuyến như điểm danh, đơn xin nghỉ học trực tuyến... “Thay đổi đã giúp hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ ngày càng hiệu quả, kịp thời. Mọi hoạt động chăm sóc trẻ được công khai, minh bạch giúp công tác phối hợp với phụ huynh trong việc chăm sóc trẻ đạt hiệu quả cao”.

Trong khi đó, Trường Mầm non Đông Hưng lại thực hiện chuyển đổi số trong thông tin liên lạc tại trường và đạt được nhiều tín hiệu tích cực. Đến nay, trường đã hoàn thiện cập nhật hồ sơ chính xác cho toàn thể cán bộ, giáo viên và phụ huynh, học sinh. Tất cả cán bộ, giáo viên nhà trường đều đăng tải hình ảnh hoạt động của nhóm, lớp, khuyến khích phụ huynh tham gia đăng tải hoạt động.

Thông qua công tác quản lý nhà trường thuận lợi, hoạt động thông tin của trường được truyền tải đến phụ huynh, học sinh một cách nhanh chóng. Phụ huynh cũng có thể theo dõi biểu đồ chiều cao, cân nặng của con theo từng tháng, theo dõi các hoạt động của nhà trường.

Đặc biệt, với tính năng điểm danh phụ huynh có thể nhận được thông tin về giờ vào lớp hàng ngày của con, có thể gửi đơn xin nghỉ học trực tuyến mà không phải gọi điện, nhắn tin riêng cho cô. Đây là kênh truyền thông rất hiệu quả của nhà trường đến phụ huynh.

5. Đẩy mạnh chuyển đổi số trong trường mầm non

Theo lộ trình thực hiện chuyển đổi số, từ nay đến kết thúc năm học 2022-2023, bậc mầm non hoàn thành các thống kê liên quan đến tỷ lệ trẻ tiêm vaccine Covid-19, số trường hợp học sinh nhiễm bệnh, khẩu phần dinh dưỡng hàng tuần, hồ sơ giáo viên và học sinh.

Theo kế hoạch, đến cuối năm 2023, ngành giáo dục đảm bảo 100% cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh được quản lý bằng hồ sơ số, đẩy mạnh ứng dụng chuyển đổi số trong kết nối gia đình và nhà trường thông qua các nền tảng liên lạc trực tuyến, thanh toán học phí, bước đầu xây dựng hệ thống trí tuệ nhân tạo phân tích các dữ liệu phục vụ công tác hoạch định và ra chính sách liên quan cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên, khẩu phần dinh dưỡng cho học sinh...

6. Chuyển đổi số cho giáo dục: Không phải "tương lai" mà là "hôm nay"

Ngành giáo dục phải xác định chuyển đổi số là con đường tất yếu, cần xác định rõ tầm nhìn, sứ mệnh và mục tiêu của việc chuyển đổi số, và từ đó có chiến lược, lộ trình một cách cụ thể, tạo nền tảng (platform) để kết hợp nguồn lực công-tư.

Chuyển đổi số (Digital Transformation) là sự tích hợp các công nghệ kỹ thuật số để ứng dụng vào tất cả các lĩnh vực của đời sống, nhằm thay đổi cơ bản cách vận hành và cung cấp dịch vụ tốt nhất cho người sử dụng. Đây là sự thay đổi căn bản về tư duy, đòi hỏi các tổ chức phải định nghĩa lại những mô hình vận hành của mình, thử nghiệm những điều mới mẻ, liên tục cải tiến để vượt qua các thách thức, và chấp nhận thất bại. Bill Gates từng nói: “Chúng ta đã thay đổi thế giới dựa trên công nghệ. Trong đó, chuyển đổi số sẽ làm thay đổi tận gốc rễ nền tảng kinh tế, xã hội và phương thức giao tiếp của loài người”.

Chuyển đổi số mở ra cơ hội cho tất cả các quốc gia, đặc biệt là nền kinh tế mở dựa trên dữ liệu mở ra những cơ hội mới để hội tụ công nghệ và kinh tế cho các nước đang phát triển như Việt Nam, có thể tận dụng tốt cơ hội để bứt phá trong phát triển kinh tế - xã hội, nhờ vào việc bỏ qua các cơ sở hạ tầng trung gian của thời đại Công nghiệp hóa, sử dụng nguồn kiến thức lan tỏa vô tận từ Internet, tận dụng lợi thế của các thị trường mới được hỗ trợ bởi các nền tảng số (digital platform), và khai thác khả năng sản xuất được hỗ trợ bởi các công nghệ kỹ thuật số (digital technology).

Chính phủ Việt Nam và các doanh nghiệp đã nhanh chóng hòa cùng thời đại, đã triển khai nhiều giải pháp áp dụng để thực hiện chuyển đổi số trong các hoạt động. Tháng 6-2020, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình “Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”, với mục tiêu Việt Nam gia nhập nhóm 50 nước dẫn đầu về Chính phủ điện tử (EGDI).

Chương trình nhấn mạnh người dân là trung tâm của chuyển đổi số. Vì vậy những lĩnh vực có tác động xã hội, liên quan hằng ngày với người dân, thay đổi nhận thức nhanh nhất, mang lại hiệu quả, giúp tiết kiệm chi phí cần được ưu tiên chuyển đổi số trước, trong đó có 8 lĩnh vực được ưu tiên hàng đầu trong triển khai thực hiện. Đó là: y tế, giáo dục, tài chính - ngân hàng, nông nghiệp, giao thông vận tải và logistics, năng lượng, tài nguyên và môi trường và sản xuất công nghiệp.

Riêng về lĩnh vực giáo dục và đào tạo thì các nhiệm vụ, giải pháp sẽ được chú trọng để chuyển đổi số là “phát triển nền tảng hỗ trợ dạy và học từ xa, ứng dụng triệt để công nghệ số trong công tác quản lý, giảng dạy và học tập; số hóa tài liệu, giáo trình; xây dựng nền tảng chia sẻ tài nguyên giảng dạy và học tập theo cả hình thức trực tiếp và trực tuyến. Phát triển công nghệ phục vụ giáo dục, hướng tới đào tạo cá thể hóa. 100% các cơ sở giáo dục triển khai dạy và học từ xa, trong đó thử nghiệm chương trình đào tạo cho phép học sinh, sinh viên học trực tuyến tối thiểu 20% nội dung chương trình...”

Năm 2022 một cuộc cách mạng về giáo dục, hướng đến giáo dục 4.0 của Việt Nam nói riêng và của cả thế giới nói chung. Rõ ràng, Covid-19 đang thúc đẩy nhanh nhu cầu chuyển đổi số trong tất cả các ngành nghề, trong đó có giáo dục ở khắp mọi nơi với tốc độ chóng mặt. “Chúng ta đã chứng kiến kết quả của chuyển đổi số 2 năm trong vòng chỉ có 2 tháng”. Đứng trước thách thức đó, ngành Giáo dục Việt Nam xác định chuyển đổi số là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu cần chú trọng triển khai thực hiện những năm tới đây. Phải xác định chuyển đổi số là con đường tất yếu, cần xác định rõ tầm nhìn, sứ mệnh và mục tiêu của việc chuyển đổi số, từ đó có chiến lược, lộ trình một cách cụ thể, tạo nền tảng để kết hợp nguồn lực công-tư.

Chúng ta cần thúc đẩy một số nền tảng cơ bản quan trọng phục vụ Giáo dục như: hạ tầng kết nối (5G, mạng lưới viễn thông, ...) và hành lang pháp lý về an toàn thông tin; chính sách về giáo dục hướng đến đào tạo nguồn nhân lực và nâng cao năng lực số; tạo điều kiện phát triển hệ sinh thái các công ty đầu tư về công nghệ giáo dục (EdTech): sự tập trung vào việc sử dụng công nghệ trong giáo dục như AI, ML, Blockchain... sẽ mang lại thành công lớn trong việc giải quyết những thiếu sót đang ảnh hưởng đến hệ thống giáo dục hiện nay ở Việt Nam. Chính vì thế, cần khuyến khích các công ty khởi nghiệp EdTech để tạo ra các giải pháp sáng tạo không chỉ hỗ trợ cho tình trạng “bình thường mới” - học tập ở nhà thời kỳ hậu Covid mà còn thúc đẩy khả năng tiếp cận và cung cấp chất lượng giáo dục bình đẳng cho tất cả các đối tượng không phân biệt giàu nghèo hay vị trí địa lý.

Cuối cùng, chúng ta cũng nên nhớ rằng, “Chuyển đổi số” không phải là cây đũa thần để giải quyết mọi vấn đề giáo dục chúng ta đang gặp phải. Những căn bản cốt lõi của giáo dục vẫn còn nguyên giá trị, những tài nguyên cũ vẫn hiện diện, hiệu quả, đã được thử nghiệm và đúng! Hình ảnh người thầy, người cô viết bảng và bụi phấn rơi rơi vẫn là hình ảnh đáng trân trọng của giáo dục Việt Nam nói chung, giáo dục mầm non nói riêng qua bao thế hệ hôm nay và mai sau...

Nơi nhận:

- PGD&ĐT huyện (đề b/c);
- Hiệu trưởng (đề b/c);
- Các lớp (đề t/h);
- Lưu: VT.

HIỆU TRƯỞNG

Hoàng Thị Nhâm